

Undersökning om betydande miljöpåverkan

2021-06-23

tillhörande detaljplan för
del av fastigheten **Kneippen 1:1** och del av fastigheten **Kneippen 1:17**
inom Kneippen i Norrköping
SPN 2019/0119 214

GRANSKNINGSHANDLING

1. Syftet med undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § MB kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2 §, punkt 2 och 6 § eller bilagan till denna förordning antas planen alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av en detaljplan antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan om planområdet får tas i anspråk för de ändamål som anges i 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen (PBL).

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

2. Motiverat ställningstagande

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Utförda utredningar visar att den nya detaljplanen inte medför risk för påtaglig skada för berörda riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken, eller risk för överskridande av beslutade miljö kvalitetsnormer enligt 5 kapitlet miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

3. Alternativ lokalisering

En alternativ lokalisering är inte aktuell med anledning av detaljplanens syfte. Området har tidigare pekats ut som lämplig plats för en större dagvattendamm i en vattenutredning över ett större område.

4. Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra anläggandet av en park med ytor för klimatanpassning i form av yta för tillfällig översvämning vid extrema regn och en dagvattendamm med rening för samt att förbättra gång- och cykelväg.

5. Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL			
Nationella och regionala miljömål			X
Att anlägga en park med dagvattendamm bidrar till att öka rekreationsytorna i staden och minska föroreningshalterna som släpps ut till recipienten. Detta bidrar till att uppfylla flera av de nationella miljömålen såsom <i>Begränsad klimatpåverkan</i> , <i>Bara naturlig försurning</i> , <i>Ingen övergödning</i> , <i>Levande sjöar och vattendrag</i> samt <i>God bebyggd miljö</i> .			
Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget			X
Detaljplanen är en del i att uppfylla den aktuella budgetens lokala mål. <i>Mål 4 Grön omställning och klimatanpassning</i> och då särskilt <i>åtgärder för att minska översvämningar och gröna klimatanpassningsåtgärder i den bebyggda miljön</i> . Det gäller även <i>Mål 6 Trygg fysisk miljö</i> och <i>utveckling av grönområden</i> .			
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD			
Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten			X
Dagvattendammen är en nödvändig åtgärd för att möjliggöra en ökad förtätning i området och kommunens bedömning är att det är en god hushållning av mark.			
5 kapitlet MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)			X
Recipienten Motala Ström Glan-Bråviken (SE649609-152033) har statusklassningen "otillfredsställande ekologisk potential" och "uppnår ej god kemisk status". Enligt miljö kvalitetsnormerna, MKN ska Motala ström uppnå "god ekologisk potential 2027" och "god kemisk ytvattenstatus" med undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter, PBDE.			
Dagvattendammen är tänkt att fungera för rening av dagvatten vilket är positivt för miljö kvalitetsnormen för vatten.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)			X
Ingen påverkan.			
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material, avhjälpandeåtgärd för förorenade områden med mera)		X	
Markföroreningar finns inom planområdet. Innan markarbeten utförs inom planområdet ska en anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in till samhällsbyggnadskontoret, miljö och hälsa i enlighet med 10 kapitlet Miljöbalken. Anmälan ska säkerställa att sanering sker så att marken kan nyttjas för planerat ändamål samt att schaktmassor hanteras i enlighet med lagstiftningens krav.			
Fornlämningar och byggnadsminnen			X
Ingen kommentar.			
ÖVERENSSTÄMMER MED KOMMUNALA RIKTLINJER	J	K	N
Detaljplan			X
Nuvarande markanvändning kommer att förändras, från NATUR och ALLMÄNT ÄNDAMÅL till PARK.			
Översiktsplanen	X		
Detaljplanen innebär en klimatanpassning och förbättring av reningskapaciteten i ett område som pekats ut som utvecklingsområde i <i>Översiktsplanen för staden</i> . Det överensstämmer med översiktsplanens intentioner.			
Riktlinjer för bostadsbyggande		X	
Indirekt påverkan då dagvattendammen möjliggör ytterligare förtätning av staden i närområdet.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Dagvattenhantering	X		
Detaljplanen överensstämmer med kommunens <i>Riktlinje för hållbar dagvattenhantering</i> antagen 2019.			
Naturvård			X
Ingen påverkan.			
Gemensam klimatvision för Linköping-Norrköping	X		
Ligger i linje med visionen.			

Kriterier

JA (J)
KANSKE (K)
Nej (N)

PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar med mera)		X	
<p>Utifrån resultatet av den översiktliga geotekniska undersökningen och den miljötekniska markundersökningen bedömer samhällsbyggnadskontoret planområdet som lämpligt för markanvändningen Park samt anläggandet av en ny dagvattendamm.</p> <p>Resultatet visar att risken för sättningar och erosion är låg. I samrådshandlingarna befarades risken för hydraulisk upptryckning som relativt hög men förtydliganden i den geotekniska undersökningen visar istället att den är låg. För att detta ska ske måste ler- och siltlagret punkteras vilket inte är troligt då grundvattnet befinner sig minst 4,5 meter under planerad dammbotten. Ytterligare stabilitetsberäkningar har gjorts sedan samråd vilka visar att stabiliteten är tillfredställande för att anlägga en dagvattendamm. I ett genomförandeskede bör stabilitetsberäkningarna bekräftas för att säkerställa hållfasthet för att dammen anläggs med lämpligt genomförande.</p> <p>Resultatet av provtagningarna visar att alifater påträffats i provpunkt 19A03 i halter på 410 mg/kg TS vilket är cirka fyra gånger Känslig markanvändning (KM). Om parkmark bör omfattas av krav på KM eller inte kan skilja sig beroende på lokala förutsättningar. Samhällsbyggnadskontorets bedömning i detaljplaneskedet i det här fallet utgår ifrån att KM är lämpligt riktvärde med tanke på att det är en park i nära anslutning till skola.</p> <p>Genomförd utredning beskriver att det kan vara fördelaktigt att vidare undersöka föroreningssituationen i anslutning till denna provpunkt då kompletterande prover kan ge en tydligare bild av föroreningssituationen.</p> <p>Samhällsbyggnadskontorets bedömning, efter dialog med Miljö och hälsa, Norrköpings kommun, är att vidare undersökning inte är nödvändig i detaljplaneskedet. Föroreningarna är begränsade i utsträckning och mängd. Den sammantagna bedömningen är föreslagen markanvändning, park med dagvattendamm, är lämpligt inom planområdet. Förekommande föroreningar över KM behöver dock åtgärdas och innan markarbeten utförs inom planområdet ska en anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas in till Samhällsbyggnadskontoret, Miljö och hälsa, i enlighet med 10 kapitlet Miljöbalken.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång med mera)			X
Att grundvattennivåerna påverkas är inte troligt. Ler- och siltlagret har en mäktighet på 6-9 meter vilket ligger långt under planerad dammbotten.			
Luft och lokalklimat (luftrörelse)			X
Ingen påverkan, alternativt positiv påverkan. Ökad grönska innebär generellt förbättrade lokala luftförhållanden.			
Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)	X		
En anlagd dagvattendamm med permanent vattenyta kan ha positiv påverkan på det lokala djur och växtlivet. I förslaget av parken så kommer även att olika arter för att förbättra den biologiska mångfalden i området. Positiv påverkan.			
Landskaps- och stadsbild	X		
En park i närområdet kommer bli ett positivt inslag i stadsbilden och förstärka ett för staden viktigt gång- och cykelstråk. Positiv påverkan.			
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			X
Det finns närliggande markföroreningar men inget som bedöms påverka planområdet i nuvarande utredningsunderlag. Det har inte tagits några föroreningsprover på grundvattnet.			
Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)			X
Planområdet är en del i ett prioriterat stråk för cykel. Planområdet i sig kommer inte bidra till ökade kostnader för cykelinfrastruktur men på sikt så ska planområdet kopplas till en gång- och cykelbro över Motala ström.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Rekreation			X
Rekreativsmöjligheterna stärks i området. Det är en liten lokal park men som också kopplar till Motala ström och de rekreativsmiljöer som finns däromkring. En länk i en övergripande grönstruktur.			
Kulturmiljö			X
Ingen påverkan.			
Jordbruksmark			X
Ingen påverkan.			
Nuvarande mark- och vattenanvändning	X		
Markanvändning kommer att ändras från NATUR och ALLMÄNT ÄNDAMÅL till PARK. Det finns inga särskilda naturvärden kopplat till naturområdet idag.			
Inte förnyelsebara naturresurser			X
Ingen påverkan.			
PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA	J	K	N
Ljus (bländande ljussken)			X
Ingen påverkan.			
Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)			X
Ingen påverkan.			
Buller och vibrationer			X
Ingen påverkan.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning med mera)	X		
Del av planområdet kommer att översvämmas vid större regn vilket också är ett av skälen till att en större dagvattendamm förläggs inom planområdet.			
KLIMATPÅVERKAN	J	K	N
Påverkan		X	
Förslag till detaljplan är en del i Norrköpings kommuns trafikstrategi vilket syftar till att förbättra villkoren för gång- och cykeltrafik framför biltrafik. Detaljplanen är del i ett planerat huvudcykelstråk.			
KLIMATANPASSNING	J	K	N
Högre temperaturer	X		
Mer grönska och vatten i städerna bidrar till att skapa behagliga lokala klimat och motverkar höjda temperaturer som är ett allt mer uppmärksammat problem i städer.			
Ökad nederbörd och översvämningar	X		
Detaljplanen inrymmer en större dagvattendamm. Närområdet får förbättrade förutsättningar för att hantera extrema regn.			
Stigande havsnivåer			X
Ingen påverkan.			
Risker för ras, skred och erosion		X	
Beräkningar av stabilitet visar att stabilitet kommer vara tillfredställande för dammen.			
Grundvatten förekommer i friktionsjord under leran och punkteras ler-/siltlagret så finns risk för sättningar. Dessa bedöms som låga då ler- och siltmäktigheten från dammbotten och nedåt är minst 4,5 meter. Sker schaktning inte längre ner bedöms det inte finnas några risker för punktering och det bedöms som möjligt att anlägga dammen ur ett sättningsperspektiv såväl som grundvattenperspektiv.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Läs vidare i avsnitt 4.3 <i>Natur, Markens beskaffenhet.</i>			
ÖVRIGT	J	K	N
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter			X
Ingen påverkan utöver vad som kan vara godtagbart vid anläggandet av en park med dagvattendamm.			
Betydande miljöpåverkan i näraliggande kommun eller land			X
Ingen påverkan.			

6. Undersökning om betydande miljöpåverkan för sociala aspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
SOCIAL HÅLLBARHET	J	K	N
Nationella folkhälsomål	X		
Positiv påverkan, gröna rekreationsmiljöer stimulerar ökad fysisk aktivitet.			
Jämställdhet			X
Ingen påverkan.			
Tillgänglighet	X		
Området är tillgängligt idag och kommer tillgängliggöras ytterligare med förslaget till detaljplan. Dagvattendammen tillgängliggörs i den mån det är möjligt.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	Nej (N)
Barnperspektiv	X		
Den föreslagna parken ligger intill vad som ska bli en av Norrköpings största grundskolor vilket innebär att parkmiljöerna kommer att besökas av en mängd skolbarn. Den permanenta dagvattenytan och dess omgivningar kan fungera som läromiljöer med tema vatten eller biologisk mångfald. Dammen är utformad så att avstängsling inte är nödvändig vilket innebär att direkt vattenkontakt är möjlig.			
Sammanhållen stad	X		
Gröna stråk är viktiga i en sammanhållen stad och genom att synliggöra ekosystemtjänster som dagvattendammar så kan dessa platser även fungera som en plats för lärande och mötande. Genom detaljplanen går ett huvudcykelstråk vilket innebär att cykelförbindelser, som är så viktiga för en sammanhållen stad, förbättras.			

7. Medverkande tjänstemän

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har upprättats av Anita Johansson i samverkan med Simon Tell och Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Julia Stenström Karlsson
enhetschef detaljplanering

Simon Tell
planarkitekt

Referenser

Utredningar för detaljplanen

Dagvattendamm och parkstråk i Oskarsparken. Sweco Architects AB. 2020-02-07

PM Geoteknik, Oskarsparken, Norrköping. Geoteknisk utredning för planerad dagvattendamm – Inledande projekteringsunderlag. AFRY AB. 2021-05-28

PM Översiktlig miljöteknisk markundersökning Oskarsparken Norrköpings kommun. ÅF-Infrastructure AB. 2019-05-27

PM Översvämningsanalys för Oskarsparken. Sweco AB. 2019-06-28

Utredningar för Västra staden

Luftutredning Västra staden. COWI. 2019-02-13

Modellering dagvattennät Ektorp Kneippen. Norrköping Vatten och Avfall AB. 2017-01-25.

Skyfallskartering och dagvattenhantering för Västra staden. WSP. 2019-01-08.

Kommunala handlingar och riktlinjer

Arkitekturstaden Norrköping – riktlinje för arkitektur och stadsbyggnad. Stadsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2018-08-27.

Riktlinje för hållbar dagvattenhantering, beslutad av KCVD, Forum för Kontorschef Samhällsbyggnadskontoret och Verkställande direktör, Nodra AB, 2019-04-30.

Riktlinje för Norrköpings kommuns arbete med ekosystemtjänster. Norrköpings kommun, antagen 2017-10-16.

Riktlinjer för trafik i Norrköpings kommun. Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2011-06-20.

Riktlinjer för utformning av Norrköpings cykelvägar. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2009-01-29.

Riktlinjer för utveckling av Norrköpings parker. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2007-11-15.

Översiktsplan för staden. Norrköpings kommun. Antagen av kommunfullmäktige 2017-06-19.

Övriga referenskällor

Skyddsvärda träd i Östergötland, Inventering av alla grova och ihåliga träd utförd 1997-2008. Rapport 2008:13. Länsstyrelsen Östergötland, 2009.

VISS Vatteninformationssystem Sverige, Länsstyrelsen, september 2019. [Motala Ström \(Glan-Bråviken\) - Vattendrag - VISS - VattenInformationssystem för Sverige \(lansstyrelsen.se\)](#) (hämtad 2021-01-22)